

VÍKEND NA MORAVĚ

in.ihned.cz/cr

SERIÁL: MIKROREGIONY V ČESKU

Posezení ve Vražném

pobýval známý litevský kníže a bývalý kandidát na českého krále Zikmund Korybutovič. Roku 1481 bylo město zapsáno do opavských zemských desek a stalo se součástí knížectví opavského a Slezska.

První gumárenská továrna

Město Odry, které po celém světě proslavily tenisové míčky ze zdejších gumáren, má i bohatou průmyslovou minulost. V roce 1866 tady zahájila provoz první gumárenská továrna na českém území tehdejšího Rakousko-Uherska. Ještě dříve, ve století osmnáctém, se v Odrách a jejich blízkém okolí těžilo olovo a stříbro.

Odry jsou vhodným místem i pro ty, kdo rádi sportují. Mohou tu navštívit velké koupaliště s tobogánem a v zimě se zase vypravit do nedalekých Tošovic na lyže. Na kopci, který jeho majitel ještě o několik metrů navýšil, vznikl před pár lety zábavní areál. Kromě dvou sjezdovek a solidní restaurace s pozoruhodnými kachlovými kamny z místní továrny se zde dá dovádět i na originální bobové dráze. Ta funguje také v létě a jedná se vskutku o pořádnou porci adrenalinu.

V okolí Oder lze podnikat zajímavé výlety, na kole nebo pěšky. Když se vydáte například do Heřmáněk, můžete tam vyšplhat na zajímavou vyhlídku. Nebo naopak vyrazte na úplně opačnou stranu k místním rybníkům, kde je možné provozovat i sportovní rybolov.

Za výlet stojí rovněž výslap na náhorní planinu do osady pojmenované Pohoř, odkud je při dobré viditelnosti pěkný rozhled. A pokud se budete chtít něco dozvědět o místní flóře a fauně, vyšlápněte si po naučné stezce, kterou místní ochránci přírody založili v roce 2000 a nazvali Stříbrný chodník.

Slavní rodáci

Jednou z devíti obcí, jež se sdružily v mikroregionu Odersko, je Vražné. Název zní strašidelně, ale tahle vesnice rozhodně stojí za návštěvu. Proč? V místní části Hynčice se narodil Johann Gregor Mendel (1822 – 1884), tedy muž,

o němž se učí ve škole a který pro celý svět objevil základy genetiky. Dnes můžete v Hynčicích navštívit muzeum, které na sklonku loňského roku vzniklo v jeho rodném domě.

Slavného rodáka si tady hýčkají a jeho životní kroky připomínají na mnoha místech. Při návštěvě kostela se například dozvíte, že právě zde byl Mendel, který to dotáhl až na opata kláštera augustiniánů v Brně, pokřtěn. V místním kostele také dlouho sloužil jako farář Antonín Huvar (1922), skaut a spisovatel a jeden z prvních politických vězňů, který v Uherském Hradišti na přelomu čtyřicátých a padesátých let okusil, co dokázali bachaři a vyšetřovatelé včetně Miroslava Grebeníčka staršího.

V regionu se narodily i další významné osobnosti. Například z Dobešova, který najdete na kopci nad Odrami a kde v zimě pořádají netradiční závody v lyžování s větrným křídlem, pocházel Jiří Horák, vůdce velkého selského povstání na Odersku v roce 1707. Jako osmdesátiletý stařec byl vězněn na Špilberku v Brně.

Oderští zase mohou být pyšní na už zmíněného rodáka Emila Zimmermanna (1861 – 1928), který se stal uznávaným vídeňským sochařem. Jeho práce najdete ve Vídni a v Karlových Varech, nejznámějším dílem je Ken-

taur unášející dívku. Pro rodné město vytvořil kašnu a několik náhrobků.

Dál po proudu

Dalšími vesnicemi, jež je možné při toulkách Oderskem navštívit, jsou Mankovice a Jeseník nad Odrou. Obě leží po proudu Odry, která už tady rozhodně neskotačí tak jako ve svých horních partiích. Až sem se ale dá dojet třeba na kánoi.

V Jeseníku si rozhodně prohlédnete bývalý zámek. Kolem stavby, která od první poloviny 18. století sloužila svým majitelům coby letní sídlo, byl zřízen zámecký park, kdysi bohatý na vzácné cizokrajné stromy jako je buk červenolistý, borovice černá, jinan dvoualochýň či platan. Ještě dnes tady některé tyto stromy objevíte.

K zámku patřil velkostatek, založený o mnoho let dříve. Jako na každém panství stál i tady panský pivovar, provozovaný do roku 1896, v budově pivovaru byl také výčep. Jesenické pivo mělo údajně dobré jméno a patřilo k žádaným. Ale častá změna v osobě sládky a konkurence modernějších okolních městských pivovarů vedly k jeho zániku. V jednom ze zámeckých sklepů dnes alespoň funguje pozoruhodný podnik, kde vám například přímo ve sklepení umějí upéct sele.

Do vojenského újezdu

V mikroregionu Odersko si snad každý návštěvník najde, co ho zajímá. Výborným dopravním prostředkem je tady kolo. Celou oblast totiž protkalo několik dobře značených cyklostezek, které vás zavedou na ta nejzajímavější místa nejen v okolí Oder, ale třeba i o trochu dál. Můžete se podívat například do Fulneku, kde pobýval Jan Amos Komenský, nebo do nedalekého Budišova nad Budišovkou, kde si prohlédnete unikátní hornické muzeum. A pokud jste zvědavé duše a chcete se dostat někam, kam se normálně nesmí, rezervujte si čtvrtek 1. května, kdy se koná už tradiční Bílý kámen. Při této akci totiž vojáci otevírají pro turisty i cyklisty hlavní trasy vojenského újezdu Libavá. ■

JOSEF ALBRECHT

Unikátní
skalní útvar
v údolí
řeky Odry
v Klokočůvku

